

Na utakmici topovskim udarom teško ozlijeđen vatrogasac.

Navijaču u ruci eksplodirao topovski udar.

Nakon utakmice ozlijeđen 21 policajac.

Ovo nisu izolirani incidenti. Ovo su posljedice. I svaka od njih postavlja isto pitanje: kako želimo da izgleda hrvatski nogomet?

Poštovane kolegice i kolege, predstavnici Hrvatskog nogometnog saveza, poštovani panelisti, dragi uzvanici,

Zadovoljstvo mi je sudjelovati na ovom važnom događanju koje se bavi, usudio bih se reći, jednim od ključnih pitanjima današnjega društva. Zahvaljujem Hrvatskom nogometnom savezu na pozivu i organizaciji konferencije čiji su ciljevi usklađeni s temeljnim vrijednostima Ministarstva unutarnjih poslova – uključivošću, odgovornošću i sigurnošću u službi građana.

Sport, a osobito nogomet, ima izniman potencijal u povezivanju ljudi, razvoju zajednice, stvaranju pozitivnog identiteta mladih te promicanju društvenih vrijednosti kao što su jednakost, solidarnost i poštovanje. No, njegov utjecaj seže daleko izvan granica stadiona. Nogomet je društveni fenomen koji ujedinjuje, ali nažalost, u nekim slučajevima i polarizira. Naš je zadatak umanjiti te rizike, a istodobno njegovati i poticati njegove pozitivne aspekte.

Policija ne postoji zbog nogometa. Ali kad stadion prestane biti mjesto sporta i zajedništva – a postane mjesto nasilja, prijetnji i eksplozija – onda je jasno zašto moramo biti prisutni. Ne da bismo kvarili navijanje, nego da bismo spriječili tragedije.

Jer kada navijaču u ruci eksplodira topovski udar, kada vatrogasac završi u bolnici, kada je 21 policajac ozlijeđen to više nije nogomet. To je napad na sigurnost svih nas.

Policija ne dolazi na stadion da bi pokazala silu nego da bi osigurala da svaki navijač, dijete, sportaš i radnik koji ondje radi dođe kući živ i neozlijeđen.

Odlazak na utakmicu ne smije postati odlazak na ratište. Stadioni i njihovo okruženje trebaju biti prostor zajedništva, jednakosti i sigurnosti. Tribina nije samo za neke. Ona je za navijača, gledatelja, dijete, mene i moju unuku, za svakoga. Tek kad postignemo da je tribina dostupna i sigurna za sve, uspjeli smo.

Ako maloljetnici krijumčare pirotehniku i napadaju policijske službenike to nije problem samo stadiona i nogometa, to je poziv na uzbunu cijelom društvu.

Svaka baklja na tribinama je opasnost za nekog gledatelja, dijete, vatrogasca, fotografa, igrača.

A prevencija, ona ne počinje na stadionu nego u školi, u obitelji, u ulici.

Zato nije dovoljno reći “imamo problem”. Moramo razumjeti razmjere i reagirati na činjenice. A one su jasne.

Pitat ćete me, zašto Vi nama to govorite ministre? Što radi policija? Pitanje je na mjestu i evo odgovora.

Suradnja s Hrvatskim nogometnim savezom ključna je u procesu održavanja sigurnosti, a dodatno smo je formalizirali Protokolom o sigurnosti na utakmicama visokog rizika. Njime smo postavili temelje za jasnu, otvorenu i brzu komunikaciju svih aktera – klubova, policije i Hrvatskog nogometnog saveza – s ciljem smanjenja napetosti i unaprjeđenju stanja sigurnosti.

Visokorizične utakmice predstavljaju sigurnosni izazov ne samo u gradovima odigravanja, već i duž trasa kretanja navijača te na mjestima javnog praćenja. Osiguranje zahtijeva angažman oko 700 policijskih službenika po utakmici, ne uključujući snage na terenu tijekom putovanja navijača koje u ukupnom broju prelaze brojku od 1000 angažiranih policijskih službenika.

Policijski posao ne prestaje posljednjim zviždukom suca na utakmici – slijedi pratnja navijača u povratku s utakmice, analiza događaja, zatim kriminalističko istraživanje protupravnih ponašanja i procesuiranje počinitelja.

Za primjer o kojim brojkama se u stvarnosti radi, a koje ukazuju na kompleksnost osiguranja sportskog natjecanja, do kraja 34. kola SuperSport HNL-a zabilježeno je gotovo milijun gledatelja (925.570) i angažman više od 20.000 (20.870) policajaca. Zabilježeno je 95 incidenata, više od 600 nasilnih događaja (214 unutar stadiona, a 412 van stadiona) i preko 5.000 korištenih pirotehničkih sredstava. Među 853 prekršitelja zakona – 201 je bio maloljetan. Maloljetni počinitelji su uglavnom evidentirani uz prekršaje posjedovanja i korištenja pirotehnike.

Dopustite mi da posebno istaknem važnost nogometnih utakmica visokog sigurnosnog rizika. Tijekom sezone 2024./2025., do zaključno 34. kola SuperSport HNL-a, odigrano je ukupno 170 utakmica. Među njima, devet je bilo označeno kao utakmice visokog rizika, koje je pratilo gotovo 200 tisuća gledatelja – točnije 172.775.

Za njihovo osiguranje angažirano je gotovo 5.000 policijskih službenika, što dovoljno govori o ozbiljnosti i opsegu priprema potrebnih za očuvanje javne sigurnosti.

Zanimljivo je da upravo tih 9 utakmica čini petinu ukupne posjećenosti, ali i petinu ukupno angažiranih policijskih snaga tijekom cijelog prvenstva. Ovi podaci jasno pokazuju koliko su utakmice visokog rizika zahtjevne – i organizacijski i sigurnosno – te koliko pažnje i resursa zahtijevaju.

Upravo nas ovakve činjenice obvezuju na još jače partnerstvo s klubovima, Hrvatskim nogometnim savezom, obrazovnim institucijama i lokalnim zajednicama. Prevencija nasilja počinje puno prije prve baklje na tribinama – ona počinje u školi, u obitelji i kroz sportski duh koji mladima trebamo prenijeti.

Govoreći o sigurnosti nogometnih utakmica, već smo spomenuli sinergiju različitih partnera kao bitnim čimbenikom sigurnosti. Policija planira mjere i evidentira parametre sigurnosti. No za pokretanje pozitivnih društvenih promjena potrebna je uključenost i drugih dionika koji izravno ili neizravno doprinose sigurnosti, kao što su pravosuđe, centri za prevenciju, odgoj i obrazovanje, nogometne institucije, u prvom redu Hrvatski nogometni savez i nogometni klubovi.

Porazna je činjenica da maloljetnici ostvaruju tako visok udio u broju počinitelja prekršaja na sportskim natjecanjima i tu svakako postoji mogućnost pozitivnog pomaka.

Postojeća normativna pravila su dobra, ali i tu postoji prostor za poboljšanje. Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima smisao je uvrstiti nove oblike protupravnih ponašanja koji se pojavljuju na sportskim natjecanjima ili uz navijačke skupine, a odražavaju negativnu sliku stanja sigurnosti. Radi ostvarenja svrhe specijalne i generalne prevencije potrebno ih je propisati, s krajnjim ciljem povećanja sigurnosti na sportskim natjecanjima u odnosu na sve dionike, kao i na javnu sigurnost općenito (implementirati u Zakon o sprečavanju nereda na sportskim natjecanjima tučnjavu i odbijanje alkotestiranja i testiranja na droge).

Ranije spomenuti Protokol o sigurnosti na utakmicama visokog rizika omogućio je značajan iskorak za suradnju policije i Hrvatskog nogometnog saveza s ciljem pravovremenog planiranja mjera i aktivnosti kako bi se utakmice visokog rizika odigravale u povoljnom sigurnosnom ozračju.

Na samom kraju stavimo još jednom i promislimo što mislimo o tome da toliki policijaci, tolike sate i dane, tolike resurse troške da bi čuvali navijače od navijača!

Operativni rezultati postignuti na platformi Protokola o sigurnosti na utakmicama visokog rizika su takvi da bi uz minimalnu prilagodbu ovaj Protokol mogao i trebao biti implementiran kao potvrđen primjer dobre prakse u sustav natjecanja UEFA-e na klupskim i reprezentativnim utakmicama kako bi se unaprijedila međunarodna

suradnja, komunikacija i operativno postupanje svih dionika koji sudjeluju u provedbi osiguranja međunarodnih utakmica s ciljem povećanja sigurnosti svih građana.

Događaji poput ove konferencije važan su korak u tom smjeru. Oni povezuju sigurnosne i sportske institucije, stvaraju prostor za dijalog i zajedničko djelovanje, te šalju jasnu poruku: da nogomet može i mora biti siguran prostor te prostor jednakih prilika i pozitivnih društvenih promjena.

Ne zaboravimo snagu nogmeta, no da bi imao pozitivan utjecaj na društvo mora pripadati svima. Ne samo sponzorima, ne bogatim vlasnicima, ne samo igračima ili navijačkim skupinama. To znači da treba biti dostupan i siguran za svih.

Zahvaljujem još jednom organizatorima i svim sudionicima na trudu i predanosti. Ministarstvo unutarnjih poslova i dalje će biti pouzdan partner u svim naporima koji vode sigurnijem i održivijem društvu.

Hvala vam.